

ชื่อภาคนิพนธ์ : การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลนครยะลา
ชื่อผู้เขียน : นายสมภพ พรหมเมือง
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา : 2551

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลนครยะลา มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึง 1) ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลนครยะลา 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลนครยะลา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จำนวน 280 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครยะลา จังหวัดยะลา ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ ด้วยโปรแกรม SPSS for Window โดยมีสถิติที่ใช้คือความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อสรุปลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งใช้สถิติ t-test และ F-test (One Way ANOVA) เพื่อการทดสอบสมมติฐาน

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21-30 ปี เป็นส่วนมาก ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีการศึกษาระดับปริญญาตรี/สูงกว่าปริญญาตรี และประกอบอาชีพธุรกิจเอกชน/ค้าขายเป็นส่วนมาก โดยประมาณครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างมีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 4-6 คน และส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครยะลามาเป็นระยะเวลา 15 ปีขึ้นไป

ผลการศึกษา

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลนครยะลาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีส่วนร่วมในด้านการจัดเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยระดับสูงสุด รองลงมาคือการลดการเกิดขยะมูลฝอย น้อยสุดคือการมีส่วนร่วมด้านการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่

2. ปัจจัยในด้านต่างๆ ผลการศึกษาพบว่า การได้รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลนครยะลาอยู่ในระดับปานกลาง โดยได้รับรู้ข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมาคือได้รับรู้ข่าวสารจากสื่อวิทยุ ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยสูง และมีความคิดเห็นต่อปัญหาและผลกระทบของขยะมูลฝอย ว่าเป็นสิ่งที่สำคัญมาก

3. ปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือปัจจัยที่เกี่ยวกับ เพศ การนับถือศาสนา อาชีพ รายได้ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ระยะเวลาที่พักอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครยะลา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย และความคิดเห็นต่อปัญหาและผลกระทบของขยะมูลฝอย ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือปัจจัยที่เกี่ยวกับระดับการศึกษา และปัจจัยด้านการได้รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับขยะมูลฝอย

ข้อเสนอแนะ

1. ระยะสั้น ควรดำเนินโครงการมีอยู่แล้วของเทศบาลนครยะลา ให้มีความเข้มข้นจริงจัง และต่อเนื่อง มีการกระตุ้นและให้การสนับสนุนประชาชนเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการคัดแยกขยะ ก่อนนำไปทิ้งลงถังรองรับขยะที่แยกตามประเภท และมีการจัดหาถังขยะแบบแยกประเภทไว้ให้

2. ระยะยาว เทศบาลนครยะลาควรจัดให้มีการอบรมให้แก่บุคคลากรหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย รวมทั้งควรมีโครงการเพื่อเน้นการสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยให้แก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้เห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและแสดงความคิดเห็น พร้อมทั้งควรมีการประชาสัมพันธ์เรื่องการสร้างความตระหนักและจิตสำนึกให้รับผิดชอบต่อส่วนรวมในการรักษาและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ที่ต้องเน้นย้ำ และปลูกฝังแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง

The two objectives of the survey were 1) to find out the level of people's participation in garbage disposal management in Yala municipality, and 2) to identify the factors influencing their participation in this activity.

A questionnaire was employed to collect the data from 280 people living in the Yala municipality. SPSS for Window was used to process the data. Frequency, percentage, mean, and standard deviation were applied to describe the data, while the hypotheses were tested by using t-test and F-test (One way ANOVA).

Characteristics of the sample. Most of the respondents were women, age 21-30 and were Buddhists. They had a Bachelor's degree or higher. The majority were in the private business sector/small trade. About half of them had a monthly income of less than 10,000 baht. There were 5 - 6 members in the family. Most lived in the Yala municipality for more than 15 years.

The results were summarized below :

1. As a whole, the people were found to participate in garbage disposal management at a moderate level. They participate most in garbage collection, followed by reducing the garbage volume. They participated the least in recycling.
2. When the factors related to their participation were considered, it was found that they moderately received news and information about garbage. In fact, they got most of the news from television, followed by radio. The people had a good

knowledge and understanding of garbage disposal management. They considered the garbage problems and the impacts to be very important.

3. The factors that had no impact on the people's participation in garbage disposal management were gender, religion, occupation, income, number of family members, member of residential years in the Yala municipality, knowledge and understanding of garbage disposal management, and opinion on the garbage problems and the impacts. In contrast, the factors that significantly affected their participation in the activity at the 0.05 level were education and access to news and information concerning garbage.

Recommendations

1. Short-term. The existing project of garbage disposal management should be implemented seriously and continuously. The people should be urged to cooperate in garbage selection before throwing garbage in each type of dustbins. Also different types of dustbins should be adequately provided.

2. Long – term. The Yala municipality should hold a training course for the personnel to have a correct knowledge and understanding of garbage disposal management. There should also be a project that focuses on people's participation in garbage disposal management, so that the people will realize the importance of their participation in the activity. Moreover, they should be given an opportunity to participate in presenting the problems and expressing their opinions. Public relations should be continuously launched to build people's conscience, making them feel responsible for conserving and solving the environmental problems.